

В. ГЕОРГИКИ ЕТАПЕИА

Π.Η.Α. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ Β. ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ТО ВАМ ПАКІ

ΛΕΠΤΑ
20

ΑΘΗΝΑ;

1918

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΟΥ

Aug. 12

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΟΥ

Γεωργοί, προσέξτε!

Με τὰ βιβλία αὐτὰ θέλομεν νὰ βοηθήσουμεν τοὺς γεωργὸν γὰρ παλιντερεύσῃ τὴν καλλιέργειάν του, νὰ δοκιμάσῃ μὲ ἐπιτυχία γέα εἶδη καὶ νὰ κερδίσῃ περισσότερα.

Τὸ κάθε βιβλίον τῆς σειρᾶς αὐτῆς θὰ δημιῆται ἐναὶ εἰδοῖς καλλιέργειος καὶ ωἱ ἔχεις αρχαίκες ὅδηγίες διὰ τῶν κτημάτων καὶ τῶν καλλιεργητῶν.

Θὰ είναι γραμμένα ἀπὸ εἰδικούς. Αὗτοι ἔχουν μελετήσει τὰ διαφορὰ συστήματα, γυναικίζοντι ἔργον καὶ εἰς ἄλλα μέρη καὶ εἰςεύρουν τί ἔννοια καλύτερον διὰ τὸν τόπον μας.

Με τὰ διαφορὰ βιβλία τῆς «Βιβλιοθήκης τοῦ Γεωργοῦ» θὰ δώσουμεν σιγὰ σιγὰ ὅδηγίες διὰ τὸ στόλον, τὸν καπνόν, τὸ βαμβάκι, τὸ ψιλόπιλον, τὴν πατεσταν, τὸ καρποφόρο δένδρο, τὰ ξυνόδευδρα, τὸ φυτέλι, τὴν στοιφίδα, τὴν συκιάν, τὰ λαχανικά, τὸ χρασί, τὸ λεδονί, τὸ μελίσσι, τὸ κουκούλι, τὰ ὄφελη πουλιά, τὴν καταπαλεύησιν τῶν ἄκριδῶν, τὴν ψφέλειαν ἐκ τοῦ συνεταρυαμοῦ κλπ.

Τὰ βιβλία μας αὕτα πρέπει νὰ τὰ ἔχῃ καὶ νὰ τὰ διαβάσῃ κάθε γεωργός, καὶ ὅχι μόνον ὁ ὕδιος νὰ τὰ συμβουλεύεται, ἀλλα καὶ εἰς τοὺς γειτονας τοὺς πρεσβεῖς νὰ τὰ διέδῃ νὰ τὰ διαβάσουν καὶ νὰ τοὺς τὰ ἐξηγεῖ, ὅν δὲν τὰ καταλαράινουν καλά.

Τιμὴ διὰ κάθε βιβλίον τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ γεωργοῦ ἔχει ὄφισθῆ λεπτὰ 10. Διὸ ὅσα ἔχουν διπλασια φύλλα ἡ τιμὴ εἶναι 20 λεπτά.

Διὰ περισσοτέρων μάλιστα εὐκολίαν ἡ «Ἐπαιρεῖα» τὸ στέλνει καὶ εἰς τὰς Ἐπαρχίας. Φύσιον διὸ αὐτό, ὅποιος τὰ ζητήσῃ, νὰ βάλῃ εἰς τὸ γράμμα του τὴν ἀξίαν των εἰς γραμματόσημα καὶ μα γράψῃ καθαρὰ τὸ δίνουμα του καὶ τὴν διεύθυνσίν του· θὰ τὰ λαβῇ διφαλῶς.

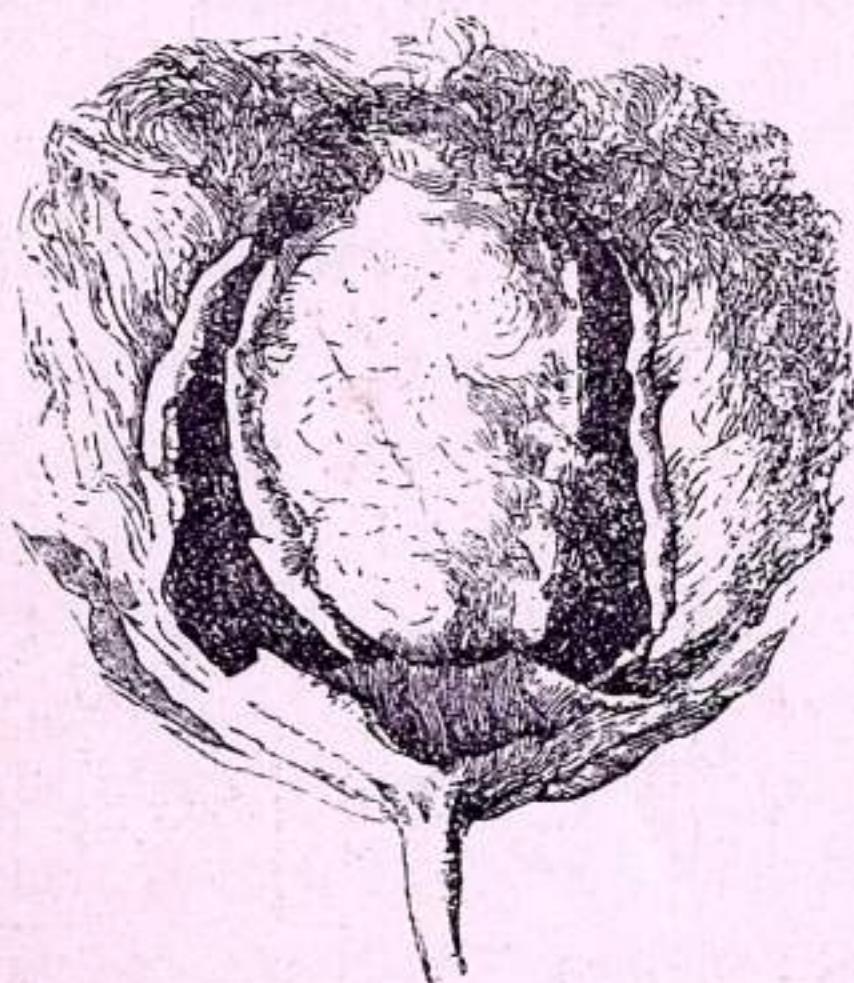
B. Γεωργικὴ Ἐπαιρεῖα

ὸδ. Πανεπιστημίου προβ. 53.

Β. ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΠΗΛ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ Β. ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΟ ΒΑΜΠΑΚΙ

ΛΕΠΤΑ
20

ΔΘΗΝΔΙ

1918

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΟΥ

Agust. 12

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΘΗΝΔΙ

Β. ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΟΥ

• Άριθ. 12

ΠΗΛ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ Β. ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΟ ΒΑΜΠΑΚΙ

1. Τὶ εἶναι τὸ βαμπάκι.

Τὸ βαμπάκι (βλ. εἰκ. 1) εἶναι καλλιέργεια γνωστὴ εἰς τὸν τόπον μας, ἐδῶ καὶ χίλια χρόνια. Κατάγεται ἀπὸ τὴν Ἱεράπετραν. Πολλὲς ἀπὸ τῆς ἐπαρχίες τῆς Παλ. Ἑλλάδος, ποῦ ἔκαλλιεργοῦσαν ἄλλοτε πολὺ βαμπάκι, εἰς τὴν Θεσσαλίαν, τὴν Πελοπόννησον καὶ τὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου, τὸ περιώδειαν τὰ τελευταῖα χρόνια, ἀπέμεινε δὲ ώς μεγάλο κέντρον καλλιέργειας ἡ Βοιωτία, καὶ μάλιστα ἡ Κωπαΐς ποῦ ἔχει χωράφια πρώτης τάξεως διὰ βαμπάκι ἔρεικὸ καὶ νερὰ ἀρκετὰ διὰ φυτείες ποτιστικές.

Κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, ἡ Παλαιὰ Ἑλλὰς καλλιεργεῖ 90.000 περίπου στρέμματα, ἀπὸ τὰ δύοτα παραγονται 9 ἑκατομ. ὅκαδες βαμπάκι ἀνεκκόκιστο, δηλαδὴ σύσπορον. Ἀπὸ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα, ἡ Βοιωτία καὶ ἡ Φθιώτις καλλιερ-

γοῦν τὰ περισσότερα, ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον, δὲ Νομὸς Λακωνίας καὶ ἡ Ἀργολίας ὀλίγα. Ἀπὸ τὴν Θεσσαλίαν,

(Εἰκὼν 1)
Mία βαμπακιά

δὲ νομὸς Τρικκάλων καὶ ὀλίγα δὲ Νομὸς Λαρίσης. Ἀπὸ τὰ Νησιά, ἡ Σαντορίνη καὶ ἡ Νάξος πολὺ ὀλίγα.

Πολλὰ βαμπάκια καλλιεργεῖ ἡ Νέα Ἑλλάς. Ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν, ἡ Βέροια, τὰ Βοδενὰ καὶ ἡ Καράτσοβα καλλιεργοῦν μεγάλας ἔκτάσεις.

Ο τόπος χρησιμοποιεῖ δλο τὸ βαμπάκι ποῦ παράγει, εἰσάγει μάλιστα καὶ ἀπ' ἔξω ὅσο χρειάζεται διὰ νὰ συμπληρώσῃ τῆς ἀνάγκες του.

Μὲ τὸ βαμπάκι τὰ κλωστήρια καὶ ὑφαντουργεῖα κατασκευάζουν διάφορα εἴδη ὑφαντικῆς, ἐσώρουχα, ἔξωρουχα κ.λ.π. Μὲ τὸ βαμπάκι παραγεμίζουν τὸ στρώματα, παπλώματα, κατασκευάζουν σάκους, καραβόπανα, σχοινιά. Τὸ βαμπάκι ὕστερα ἀπὸ εἰδικὴν ἐπεξεργσίαν τὸ χρησιμοποιοῦν καὶ εἰς τὴν Ἰατρικήν. Τὸ βαμπάκι δουλεύεται εὔκολα μὲ μαλλὶ καὶ μὲ μετάξι — ὑφάσματα μαλλοβάμπακα καὶ βαμπακομέταξα — καὶ πέρνει εὔκολα βαφὴν εἰς διυφόρους χρωματισμούς.

Ο βαμπακόσπορος εἶναι πρώτης τάξεως τροφὴ διὰ τὰ ζῷα, ἀπὸ βαμπακόσπορον γίνεται τὸ βαμπακόλαδο ποῦ χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν βιομηχανίαν διὰ τὰ σαπούνια, διὰ τὸ λάδωμα τῶν μηχανῶν κλπ.

2. Ποικιλίες

Η κυριώτερες ποικιλίες, ποῦ καλλιεργοῦνται εἰς τὸν τόπον μας, εἰναι 1) τὸ ἐγχώριο βαμπάκι, ποικιλία ποῦ δίδει βαμπάκι κοντόκλωστο καὶ ποῦ δὲν βγαίνει εὔκολα ἀπὸ τῆς κάψεως, ποῦ λέγονται καὶ καρύκιο. Εἰναι κατωτέρας ποιότητος. 2) Τὸ Ἀμερικανικὸ βαμπάκι, ποῦ ἥλθε εἰς τὸν τόπον μας ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια καὶ ἔχει ἐγκλιματισθῆ. Η ποιότητα του εἶναι καλλίτερη ἀπὸ τὸ ἐγχώριο. 3) Τὸ Αἰγυπτιακό,

ποῦ ἐδοκιμάσθη κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια καὶ ἐπέτυχε μόνον εἰς τὰ θεριὰ μέρη τοῦ τόπου μας, ὅπως π. χ. ἡ Λακωνία, ἡ Μεσσηνία κλπ. Εἶναι μακρύκλωστο πρώτης ποιότητος καὶ καλοπληρώνεται ἀπὸ τὴν ἀγοράν 4) τὸ Ἀμερικανικὸ ποῦ εἶναι γνωστὸ μὲ τὸ ὄνομα ἄλφ-ἄντ-ἄλφ καὶ καλλιεργοῦν τὰ Ζωγράφεια κτήματα εἰς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ 5) τὸ βάμπακό δενδρον ποῦ το ἐκαλλιεργοῦσαν ἄλλοτε εἰς τὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου, εἰς τὴν Σαντορίνην.

3. Τὶ θέλει τὸ βαμπάκι διὰ νὰ προκόψῃ.

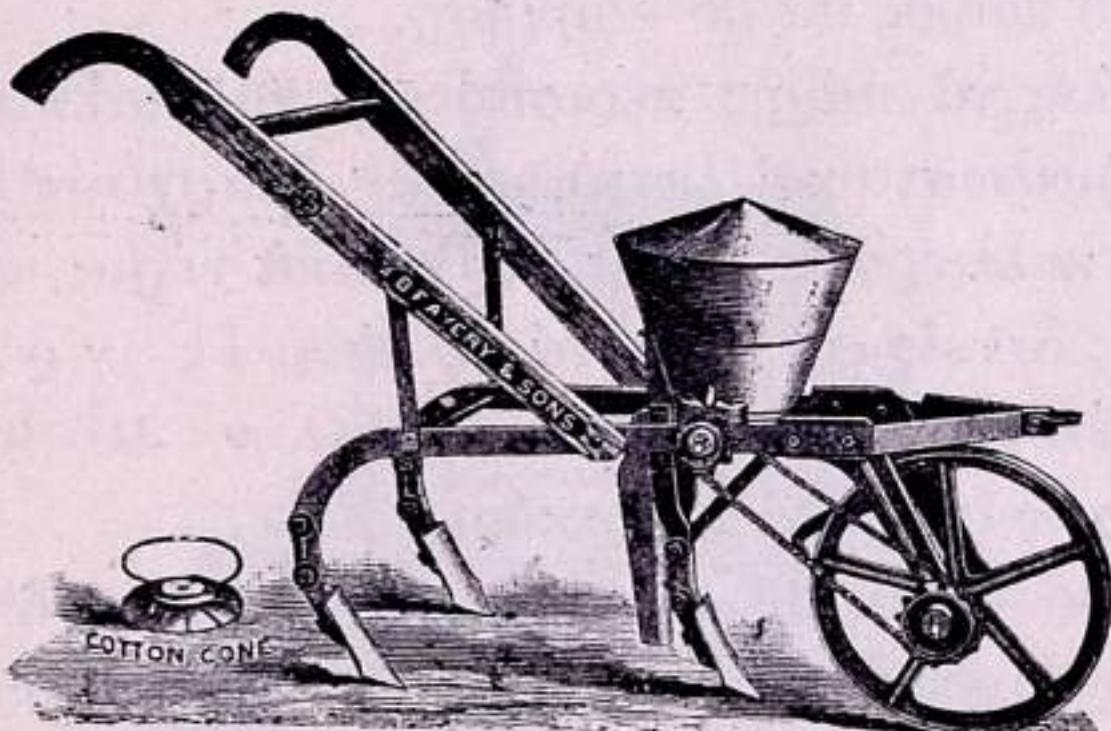
Τὸ βαμπάκι θέλει ζέστην καὶ μετρίαν ύγρασίαν. "Εχει ρίζαν ποῦ κατεβαίνει βαθειὰ καὶ δλόϊσα εἰς τὴν γῆν, δι' αὐτὸ δὲ ἀκριβῶς θέλει χωράφια βαθειά, δροσερὰ καὶ πλούσια, ὅπως τὰ ποταμόχωστα. θέλει ἀκόμα χωράφια καλοδουλεμένα, ὁργωμένα δηλαδὴ τρεῖς καὶ τέσσαρες φορὲς, καθαρισμένα ἀπὸ ἀγριοβότανα καὶ ἰσοπεδωμένα, ἀν ἡ καλλιέργεια γίνεται, ὅχι ξερική, ἀλλὰ ποτιστική. Εἰς πολὺ ύγρὰ χωράφια, ὅπως καὶ εἰς πολὺ στεγνά, λεπτόγαια καὶ ἀδύνατα, τὸ βαμπάκι, δὲν μεγαλώνει ὀγλήγορα καὶ δὲν προφθάνει νὰ δέση τὸν καρπόν του. "Οργωσε—αὐτὸ εἶναι τὸ ἄνοιγμα—μὲ τῆς πρῶτες βροχὴς τοῦ φθινοπώρου μὲ τὸ σιδερένιον ἀροτρον, μόλις καταλάβεις πῶς ἡ γῆ ἔχει οόγον καὶ ἀνοιξε τὸ χωράφι σου εἰς τὸν ἀέρα καὶ τῆς βροχὴς ποῦ τὸ δουλεύουν καὶ τὸ καλλιτερεύουν. "Οργωσε ἀργότερα δεύτερην (διβώλισμα) καὶ τρίτην (τριβώλισμα) φοράν. Εἰς τὰ ξερικὰ χωράφια ἀμέσως μὲ τὸ τελευταῖο ὁργωμα, χωρὶς ἄλλο, σβάρνισε καλὰ διὰ νὰ συγκρατήσῃς τὴν ύγρασίαν τοῦ δουλευμένου χώματος.

"Οπως καὶ ἀν ἔχῃ, τὸν Μάρτη μῆνα τὸ χωράφι σου πρέπει νὰ εἶναι ἔτοιμο νὰ δεχθῇ τὸν σπόρον. "Αν τὸ χωράφι κρατεῖ νερό, φρόντισε ν' ἀνοίξῃς χανδάκια καὶ νὰ τὸ ἀποστραγγίσῃς.

4. Πόσον σπόρον, πότε καὶ πῶς θὰ σπείρης.

Σπεῖρε εἰς τὰ πεταγτά. σπόρον τῆς περισυνῆς χρονιᾶς, ὅχι παλαιόν, ¹⁾ διαλεγμένον ἀπὸ τὰ πρῶτα με-

(Εἰκὼν 2)

‘Ο βαμπακοσπορεύς.

γάλα καρύκια ποῦ ώριμασαν καὶ ἀποθηκευμένον εἰς στεγνὸ μέρος, 6-8 ὁκάδες διὰ κάθε στρέμμα ἔερικὸ ὀλιγώτερον δέ, 5-6 ὁκάδες, διὰ κάθε στρέμμα ποτιστικό.

1) Τὸν παλαιὸν σπόρον εὔκολα τὸν διακρίνεις. Κόψε μὲ τὸ μαχαῖρι μερικοὺς καὶ κύταξε προσεκτικὰ τὸ φύτον τους. "Αν εἶναι ἄσπρο καὶ ἔχῃ μικρὲς βούλες μαῦρες, ὁ σπόρος εἶναι καλός. "Αν τὸ χρῶμα του γυρίζῃ εἰς τὸ κίτρινο, θὰ πῆ πῶς ὁ σπόρος εἶναι παληὸς καὶ δὲν σου κάνει. Μὴ τὸν σπείρῃς λοιπὸν διότι θὰ ἀργίσῃ νὰ φυτρώσῃ ἢ θὰ φυτρώσῃ πολὺ ἀραιὰ καὶ θὰ ἀναγκασθῆς νὰ ἔανασπείρῃς ὅψιμα καὶ νὰ ζημιώσῃς.

Όλίγον πρὸν ἀπὸ τὴν σπορὰν ὅργωσε καὶ κατόπιν σπεῖρε. Παράχωσε ὑστερα τὸν σπόρον ἐλαφρὰ μὲ τὴν ἔύλινην πλεκτήν, ἥ οάβδωτὴν σβάρναν σου, 6-8 πόντους εἰς τὰ ἔσοικά, 4-5 εἰς τὰ ποτιστικά τὴν σβάρναν διὰ νὰ ἀνακατέψῃς καλὰ τὸν σπόρον μὲ τὸ χῶμα.

"Αν τὸ μέρος εἶναι ψερμὸν καὶ ἡ ἄνοιξις ἔρχεται πρώϊμα, σπεῖρε εἰς τὰ τέλη τοῦ Μάρτη ἥ μὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἀπρίλη. "Αν εἶναι ψυχρόν, ἀρχισε περὶ τὰ μέσα τοῦ Ἀπρίλη, ὁ καιρὸς θὰ σὲ ὀδηγήσῃ.

"Αν θέλης νὰ πάρῃς περισσότερο καὶ καλλίτερο βαμπάκι, μακρύκλωστο καὶ λεπτὸν, καὶ ἀν ὑπάρχουν εἰς τὸ μέρος ποῦ καλλιεργεῖς ἀρκετὰ ἔργατικὰ χέρια, προτίμησε νὰ σπείρῃς ὅχι εἰς τὰ πεταχτά, ἀλλὰ εἰς γραμμές. ποῦ ν' ἀπέχουν ἥ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην 40-80 πόντους κατὰ τὰ χωράφια καὶ τὸν σπόρον.

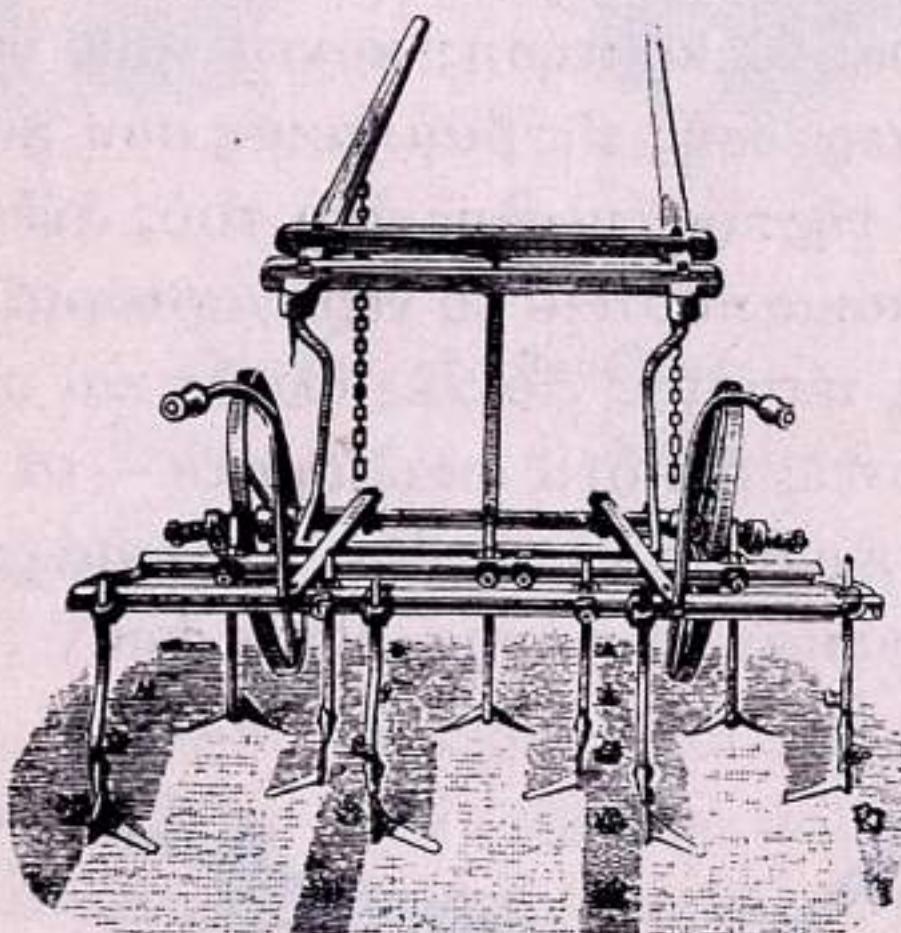
Τὸν σπόρον ποῦ θὰ σπείρῃς εἰς γραμμές, ὅπιστο ἀπὸ αὐλακογαράκτην (βλ. εἰκ. 4) — 5-6 σπόρους διὰ κάθε 40-50 πόντων ἀπόστασιν — σκέπασε μὲ μίαν δεύτερην αὐλακιάν. Διὰ περισσότερην εύκολίαν ἡμπορεῖς νὰ μεταχειρισθῆς, ὅπως κάμνουν οἱ Ἀμερικανοί, ἐνα εἰδικὸ μηχάνημα, τὸν βαμπακόσπορο (βλ. εἰκ. 2) ποῦ τὸν τραβᾶ ἐνα ἀλογον ἥ ἐνα μουλάρι, καὶ σπέρνει κανονικὰ τὸ βαμπάκι εἰς γραμμές. "Ο τρόπος αὐτός, νὰ γίνεται ἡ σπορὰ εἰς γραμμές εύκολύνει πολὺ τὰ σκαλίσματα, τὸ περάχωμα, ποῦ ἡμποροῦν νὰ γίνουν μὲ μηχανήματα καὶ νὰ κοστίσουν ὀλιγώτερα. "Υστερα, ὁ ἥλιος, ὁ ἀέρας, θὰ βοηθήσῃ περισσότερον τῆς βαμπακιές σου νὰ μεγαλώσουν ὀγληγορώτερα καὶ νὰ καρπίσουν ἀφθονώτερα. "Επειδὴ ὁ βαμπακόσπορος ἔχει χνοῦδι, διὰ περισ-

σότερην εύκολίαν εἰς τὴν σπορὰν καὶ διὰ νὰ βοηθήσῃς τὸ φύτρωμα, βρέξε προηγουμένως τὸν σπόρον σου εἰς τὸ νερὸν καὶ τρίψε τὸν μὲ ὀλίγο χῶμα καὶ κοποιάν.

5. Σκαλίσματα, παράχωμα καὶ βλαστολόγημα.

10-15 ήμέρες ὕστερα ἀπὸ τὴν σποράν, κατὰ τὸν καιρὸν ποῦ κάμνει, ὁ βαμπακόσπορος ἀρχίζει νὰ φυ-

(Εἰκὼν 3.)

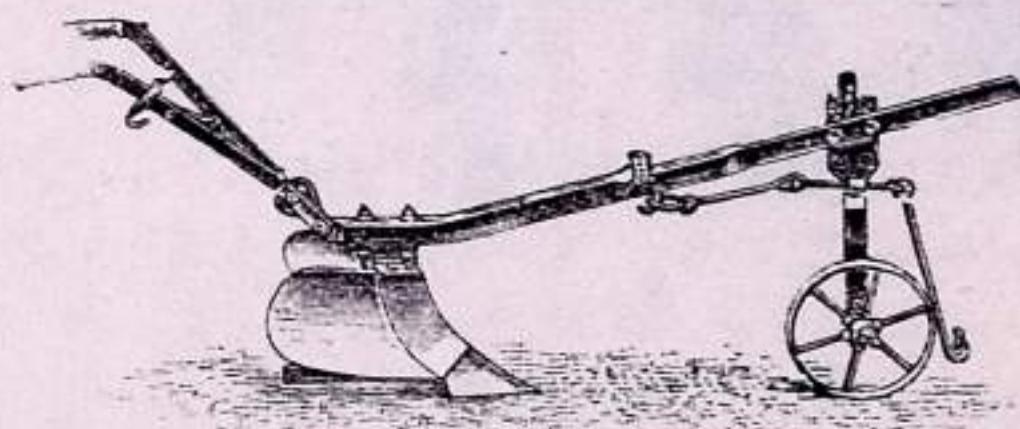
Σκαλιστῆρι μὲ ρόδες.

τρώνη. Πρόσεξε τότε μὴ σὲ πνίξουν τὰ ἀγριοβύτανα. Σκάλισε προσεκτικά, δταν τὰ φυτὰ ἀποκτήσουν τὸ τρίτον καὶ τέταρτον φύλλον τους, καὶ ἀραιώσε τα διὰ νὰ δυναμώσουν καὶ πετάξουν ὄγλήγορα. "Οπως εἶπα καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν, τὸ βαμπάκι θέλει ἥλιον, θέλει ζέστην, θέλει ἀέρα, δι' αὐτὸν ἀραιώσε τὸ περίπου 20-25 πόντους τὸ ἔνα μὲ τὸ ἄλλο ἂν ἡ σπορὰ ἔχει γίνη εἰς τὰ πεταχτά. "Αν εἶναι εἰς

γραμμές, τότε ἡ βαμπακιές σου θὰ φυτρώσουν εἰς τοῦφ-
φες, ώστε μπούκετο νὰ μὴ μείνουν παρὰ μόνον
δύο φυτά. Θὰ προνοήσῃς βέβαια νὰ κόψῃς μεγάλες ἥ
μικρὲς βραγιές διὰ τὸ πότισμα.

Κατὰ τὸν Μάϊον δῶσε ἔνα δεύτερο σκάλισμα καὶ ἀραι-
ωμα καὶ κατόπιν ἔνα τρίτο σκάλισμα. Μαζὺ μὲ αὐτὸ πα-
ράγωσε τῆς βαμπακιές σου, μάζεψε δηλαδὴ χῶμα κοντὰ
εἰς τῆς ὁἶκες διὰ νὰ κρατήσῃς κοντά τους τὴν ὑγρασίαν
ἀλλὰ καὶ νὰ στερεώσῃς τῆς βαμπακιές σου καλλίτερα εἰς
τὸ χῶμα καὶ νὰ τῆς προφυλάξῃς ἀπὸ τοὺς ἀνέμους. Εἰς τὰ
ποτιστικὰ βαμπάκια ποῦ ἀπὸ τὸ νερὸ χορταριάζουν εὔκολα
χρειάζεται ἔνας τέταρτος, πολλὲς φορὲς καὶ πέμπτος σκά-
λος. Μὴ λησμονεῖς ὅτι δύο σκαλίσματα—τὰ σκαλίσματα
σπάζουν τὴν κρούσταν ἀπὸ τὸ χωράφι καὶ ἐμπο-
δίζουν τὴν ὑγρασίαν νὰ φύγῃ—εἶναι ώστε ἔνα πότισμα.

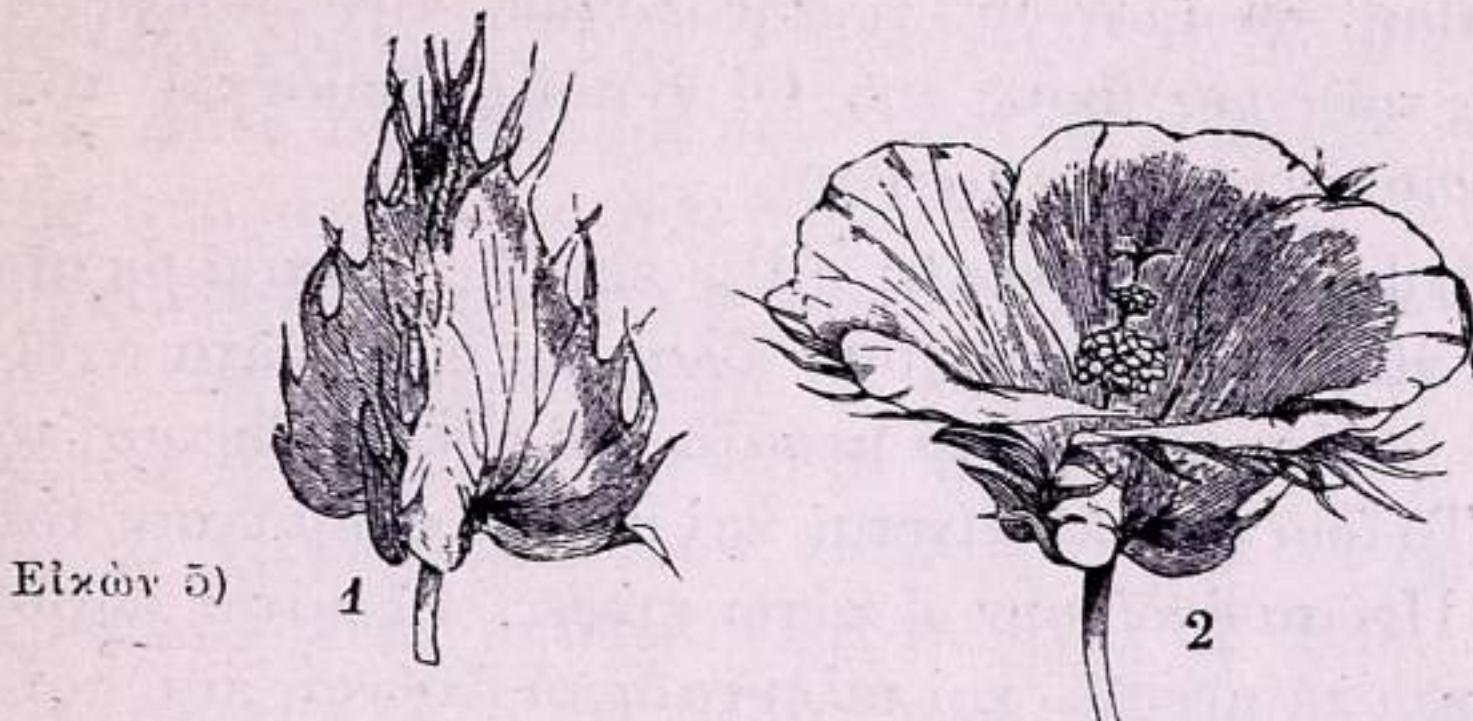
(Εἰκὼν 4)

Αὐλακοχαράκτης

Εἰς τὰ βαμπάκια ποῦ εἶναι σπαρμένα εἰς γραμμές,
σκάλοις καὶ παράχωμα ἥμποροῦν νὰ γίνουν οἰκονομι-
κώτερα καὶ ὀγρηγορώτερα μὲ τὴν μηχανήν, ἔνα σκα-
λιστήρι μὲ ρόδες (βλ. εἰκ. 3) ποῦ τὸ τραβάει ἔνα ἄλογο
ἥξει μουλάρι, ἥ μὲ τὸν αὐλακοχαράκτην, ἔνα εἰδικὸ

σιδερένιο ἄροτρον, ποῦ οίχνει τὸ χῶμα δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ (βλ. εἰκ. 4). Αὐτὰ τὰ μηχανήματα βέβαια δὲν ἡμ-

Εἰκὼν 5)

"Ανθος τῆς βαμβακιᾶς

1) πρὸν ἀνοίξῃ. 2) ἀνοιγμένο.

ποροῦν νὰ δουλέψουν ὅπου ὁ σπόρος ἔχει σπαρῇ εἰς τὰ πεταχτά.

"Οσον διὰ τὸ νερὸν ποῦ χρειάζεται εἰς τὰ ποτιστικὰ βαμπάκια, δῶσε δύο, τρία, τέσσαρα καὶ πέντε, ἢν εἶναι ἀνάγκη, ποτίσματα, κατὰ τὸ χωράφι ποῦ ἔχεις (ἢν κρατῇ εὔκολα ἢ ὅχι ὑγρασίαν) καὶ κατὰ τὴν χρονιάν.

Πρόσεξε τὸ πρῶτο πότισμα νὰ γίνῃ ἀφοῦ τὰ φυτὰ διψάσουν καλὰ καὶ στείλουν βαθειὰ τὴν οἶζαν τους εἰς τὸ χωράφι. Θὰ καταλάβῃς πῶς εἶναι διψασμένα ἀπὸ τὰ φύλλα τους ποῦ σχεδὸν πανιάζονται. "Οπως καὶ ἢν κάμης, τὸ νερὸν κατὰ τὸ πότισμα πρέπει νὰ πίνεται ἀπὸ τὸ χωράφι καὶ ὅχι νὰ μαζεύεται ἐδῶ κ' ἐκεῖ, νὰ κοιμᾶται καὶ νὰ λιμνάζῃ.

Εἰς τὸν ἀνθὸν σταματᾶς τὸ πότισμα μέχρις ὅτου δέσῃ ὁ καρπός. Τὰ πολλὰ νερὰ δίνουν πολὺ φύλλον,

καὶ πολλὰ μὲν καρύκια ἀλλὰ δὲν κατορθώνουν νὰ τὰ ώριμάσσουν. Διὰ νὰ τὰ βιάσῃς μάλιστα τὴν βαμπακιὰν νὰ καρπίσῃ πρωῒμότερα, βλαστολόγησέ την κόψε δηλαδὴ τῆς τρυφερὸς ἄκρες της. Οἱ χρυμοὶ μαζεύονται τότε εἰς τὸν καρπὸν καὶ τὸν τρέφουν.

Τὰ ἄνθη τῆς βαμπακιᾶς (βλ. εἰκ. 5), ἀσπρα ωραῖα ἄνθη, ἢ κίτρινα, δὲν ἀνοίγουν ὅλα μαζύ. Πρῶτα ἀνοίγουν τὰ κάτω, ὕστερα τὰ μεσαῖα καὶ τέλος, ὄψιμα, τὰ ἐπάνω. Τὸ ἴδιο φυσικὰ γίνεται καὶ μὲ τὴν ώριμανσιν τοῦ καρποῦ. Πρῶτα ἀνοίγουν οἱ κάτω κάψες, τὰ κάτω καρύκια, ὕστερα τὰ μεσαῖα καὶ τελευταῖα τὰ ἐπάνω, ποῦ πολλὲς φορὲς συμβαίνει νὰ μὴν ἀνοίξουν καθόλου, ἢν τὸ βαμπάκι δὲν ἔχῃ σπαρηπτή πρώϊμα, ἢ ἢν δὲν ἔχῃ ἀραιωθῆ ἀρκετά, ἢ ἢν τὸ φθινόπωρον ἥλθε πρώϊμα καὶ δὲν καιρὸς τὰ ἡμιπόδισε νὰ σκάσουν.

6. Τὰ λιπάσματα

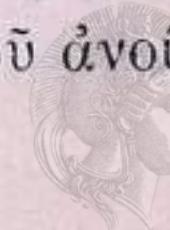
“Οπως εἴπομεν καὶ ἀλλοῦ, τὸ βαμπάκι διὰ νὰ προκόψῃ θέλει χωράφια πλούσια καὶ βαθειά. Ἐν τούτοις ὅσον περισσότερον πλουτίζεις τὸ χωράφι σου μὲ λιπάσματα, κοποὶ ἀν ἢ χημικὰ λιπάσματα, τόσον ἢ ἀπόδοσις εἶναι μεγαλήτερη. Κοποὶ ἀν βέβαια δὲν ιναι εὔκολα νὰ εὕρῃς, καὶ εἰς τιμὴν καλήν, διότι πηγαίνει εἰς ἄλλες καλλιέργειες ποῦ ἔχουν περισσότερην ἀνάγκην καὶ δίνουν μεγαλήτερον εἰσόδημα, ὅπως ἡ πατάτα, τὰ λαχανικά, οἱ δενδρόκηποι καὶ τὰ ἀμπέλια. Προτίμησε νὰ μεταχειρισθῆς χημικὰ λιπάσματα. Σοῦ συνιστῶ τὸν τύπον: 4 (ἄζωτον) 10 (φωσφορικὸν ὅξυ) 5 (κάλι) ποῦ τὸν παρασκευάζουν τὰ μεγάλα ἐγγοστάσια

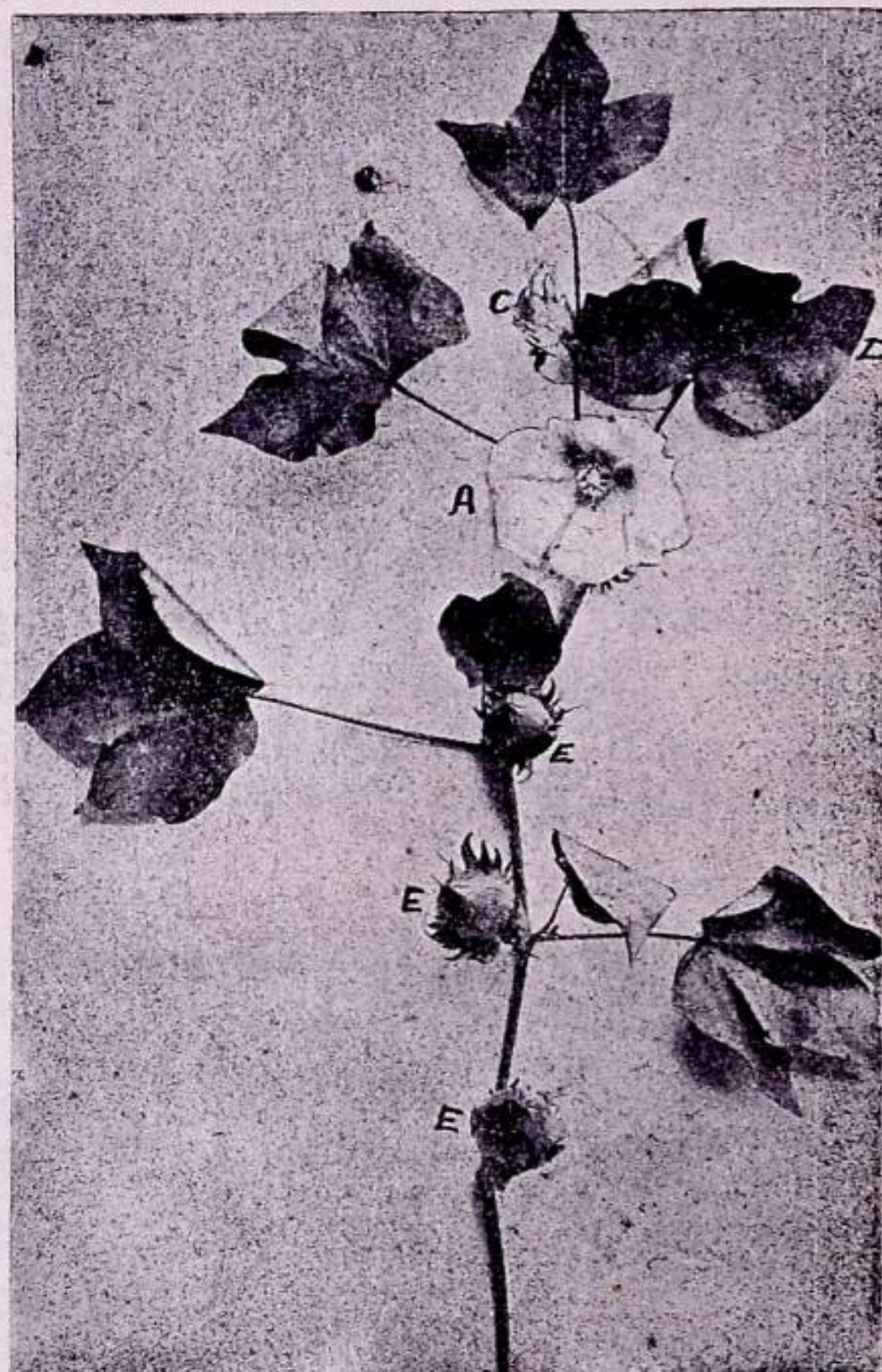
εἰς τὸν Πειραιᾶ τῆς Ἐταιρείας Χημικῶν Λιπασμάτων καὶ ἐπωλοῦσαν ἄλλοτε, τὸν σάκκον τῶν 78 ὁκάδων, 16 περίπου δραχμές. Ρίξε 1)2 σάκκον, 40 δηλαδὴ ὁκάδες ἀπὸ αὐτὸ τὸ λίπασμα, πρὶν ἀπὸ τὸ τελευταῖον ὅργωμα τῆς σπορᾶς, ἢν αὐτὴ γίνεται εἰς τὰ πεταχτά. Ὅπου τὸ βαμπάκι κοκκίζεται, ὅπου δηλ. σπέρνεται εἰς αὐλακίες, προτίμησε νὰ ὁίξῃς τὸ λίπασμα μέσα εἰς τῆς αὐλακιὲς καὶ παράχωσέ το μὲ τὸ ἄροτρον. Ἡ βομπακιὲς θὰ τὸ χρησιμοπόιήσουν καλλίτερα. Μὲ τὰ χημικὰ λιπάσματα εἶναι ἀλήθεια ὅτι αὐξάνεις τὰ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας, ἀλλ' ἡ πεῖρα μᾶς διδάσκει—μιὰ δοκιμὴ θὰ σὲ πείσῃ—ὅτι ἡ ἀπόδοσις εἶναι πολὺ μεγαλήτερη ἀπὸ τὸ βαμπάκι ποῦ δὲν ἐπῆρε χημικὸν λίπασμα, τόσον, ὥστε δχι μόνον σοῦ σκεπάζει τὰ ἔξοδά σου ἀλλὰ καὶ σοῦ ἀφίνει ἕνα σημαντικὸ κέρδος.

7. Τὸ μάζευμα

Ἡ πρώτες κάψεις, τὰ πρῶτα καρύκια τῆς βαμπακιᾶς (εἰκ. 6) ἀρχίζουν νὰ ὀριμάζουν καὶ νὰ σκάζουν, εἰς μὲν τὰ θερμότερα μέρη κατὰ τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου, εἰς τὰ ψυχρότερα, τέλη Αὐγούστου. Τὸ βαμπάκι θὰ μαζεύσῃς ἀφοῦ ἀνοίξουν ἀρκετὲς κάψεις καὶ εἰς τρία ἢ τέσσαρα χέρια, τὸν Αὔγουστον, Σεπτέμβριον καὶ Ὁκτώριον. Δῶσε προσοχὴ ὥστε τὸ μάζευμα νὰ ἀρχίσῃ ἀφοῦ ὁ ἥλιος σηκώσει τὴν πρωΐνην δροσιὰν καὶ νὰ γίνεται ὅσον τὸ δυνατὸν καθαρότερα, νὰ μὴ ἀνακατεύωνται δηλαδὴ μὲ τὸ βαμπάκι φύλλα ἕξοδος, κομμάτια ἀπὸ κάψεις (τσόφλια), διότι τότε δὲν θὰ πάρῃς καλὴν τιμὴν ἀπὸ τὸ πρᾶγμα σου. Αὐτὸ ἔχει σημασίαν διὰ τὸ Ἀμερικανικὸ καὶ ἀκόμα περισσότερον τὸ Αἴγυπτιακὸ βαμβάκι ποῦ ἀνοίγουν

πρόσθυμα τὰ καρύκια τους καὶ τὸ βαμπάκι μαζεύεται

(Εἰκὼν 6)

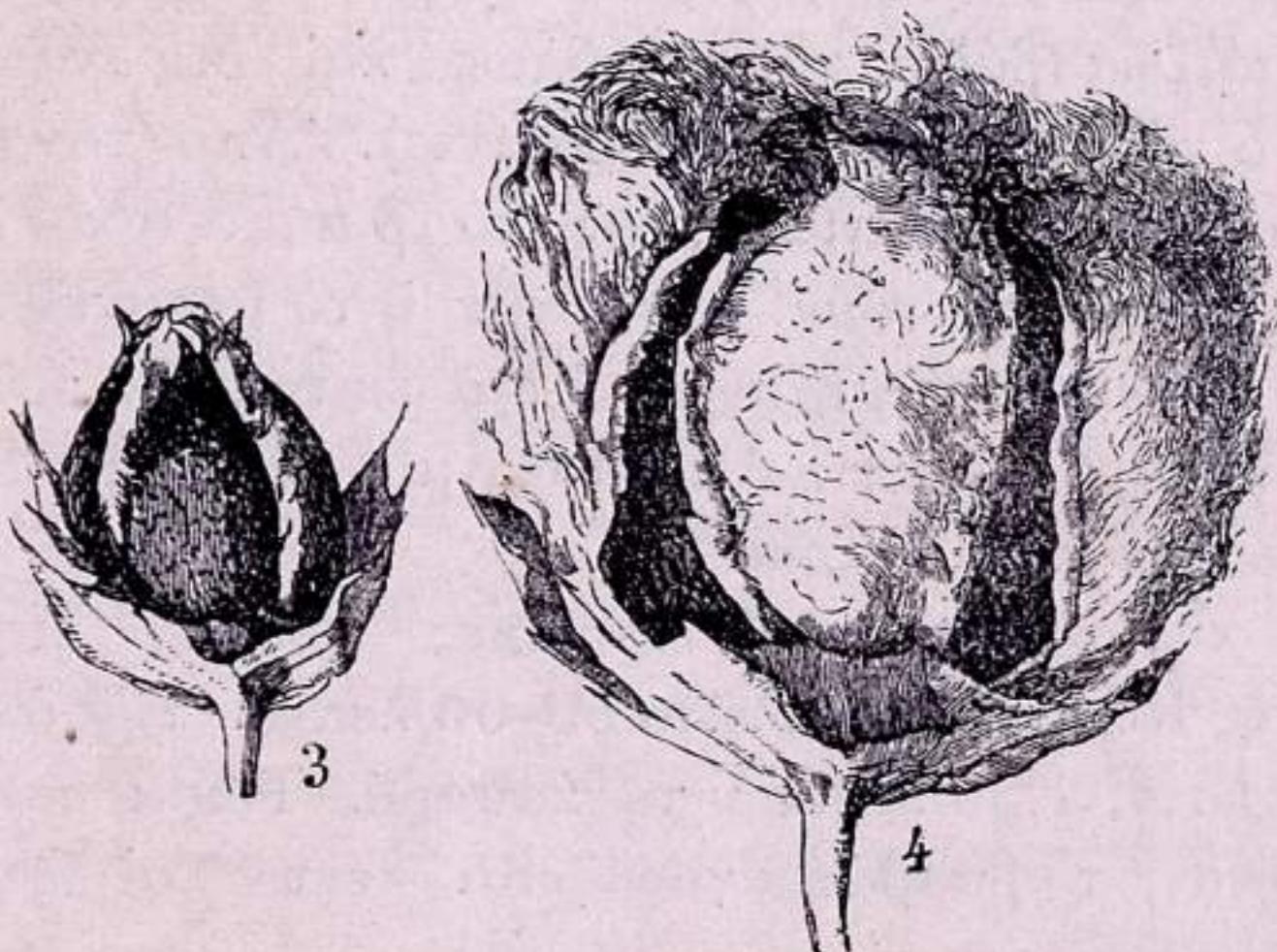
"Ἐνα κλαδὶ βαμπακιᾶς.

D = τὸ φύλλο., C = μπουμποῦκι τοῦ ἄνθους
A = ἄνθος ἀνοιγμένο., E, E, E, = κάψες ἢ
καρύκια.

μὲ τὸ χέρι εὔκολα. Εἰς τὴν ἐγχώριον ὅμως ποικιλίαν δὲν γίνεται τὸ ἴδιο καὶ τὸ βαμπάκι ἔχει δὲν βγαίνει πάντοτε

εὔχολα. Εἰς ὅσα λοιπὸν καρύκια κρατοῦν τὸ βαμπάκι τους κόψε τὰ κοτσάνια τους καὶ βάλε τα μέσα εἰς φοῦρνον μετρίως θερμὸν διὰ νὰ ξεραθοῦν καὶ ν' ἀνοίξουν.

Ἄπὸ τὰ τρία ᾧ τέσσερα χέρια ποῦ θὰ πάρῃς, τὸ δεύτερο χέρι δίνει τὸ περισσότερο. Αργότερα, θὰ πάρῃς τὸ τρίτο χέρι, καὶ εἰς τὸ τέλος, θὰ ἀπομαζεύσῃς, ὅψιμα, τὰ

(Εἰκὼν 7)

Κάψες ἢ καρύκια βαμπακιᾶς.

3 = καρύκι μισοκλεισμένο

4 = καρύκι ἀνοιγμένο μὲ πλούσιο βαμπάκι.

ἐπάνω ἐπάνω καρύκια ποῦ δὲν ἐπρόφθασαν νὰ ὠριμάσουν ἐνωρίτερα, (εἰκ. 7).

Ἄφοῦ μαζεύσῃς τὸ βαμπάκι, ἀπλωσέ το νὰ στεγνώσῃ, καὶ ὑστερα φύλαξέ το εἰς ἀποθήκην στεγνήν, χωριστὰ εἰς δύο ποιότητες, τὴν πρώτην ποιότητα καὶ τὴν δεύτερην, ἐκτὸς πλέιν ἀν τὸ πωλήσῃς ἀμέσως.

’Απὸ ἔνα στρέμμα μία μέσῃ ἀπόδοσις εἰς τὰ ἔερικὰ εἶναι 70—80 ὁκάδες, καὶ 140—160 εἰς τὰ ποτιστικά.

300 ὁκάδες περίπου βαμπάκι, σύσπορο, δίνει εἰς τὰ ἐκκοκιστικὰ ἐργοστάσια, 100 ὁκάδες βαμπάκι καθαρισμένο. Ἡ ἄλλες 200 εἶναι διάμετρος ποῦς ποῦς ἔχει καὶ αὐτὸς τὴν ἀξίαν του, διότι εἶναι πρώτης τάξεως τροφή, ίδια τὸν γειμῶνα, διὰ νὰ παχαίνουν τὰ ζῶα (βόδια, χοῖροι) ὕπως καὶ διὰ νὰ δίνουν ἀφθονο γάλα (ἀγελάδες, προβατίνες). ’Απὸ τὸν βαμπάκόσπορον ἡ βιομηχανία ἐξάγει τὸ βαμπάκόλαδο, μὲ τὸ δποῖον κάμνουν σαπούνια ἢ τὸ μεταχειρίζονται διὰ τὸ λάδωμα τῶν μηχανῶν ἢ διὰ φωτισμόν. ’Ο, τι μείνει, εἶναι ἡ βαμπάκόπητα, μία, ἐπίσης, πρώτης τάξεως τροφὴ διὰ τὰ ζῶα.

Εἰς τῆς ἥσυχες καὶ εἰρηνικὲς χρονιὲς τὸ βαμπάκι τῆς Κωπαΐδος ἐπωλεῖτο 50-60 λεπτὰ τὴν ὁκᾶν, τὸ ἀκαθάριστο, 1,50 περίπου τὸ καθαρό. Τώρα ποῦ ὅλα ἀκριβήναν, τὸ βαμβάκι ἀγοράζεται πέντε καὶ ἔξι φορὲς ἀκριβώτερα.

8. Ἀρώστειες

1. Τὸ σκουλῆκι. Τὸ σκουλῆκι τῆς βαμπακιᾶς εἶναι ἡ πλέον ἐπιζήμια ἀρρώστεια. διότι καταστρέφει τὸν ἀνθόν της καὶ ματαιώνει τὴν καρποφορίαν της. Τὰ ἄνθη ποῦ ἔχει χτυπήσῃ τὸ σκουλῆκι διακρίνονται εὔχολα, εἶναι κινητοινιασμένα. Μάζεψέ τα καὶ κάψε τα διὰ νὰ ἐμποδίσῃς τὸ ἔντομον νὰ πολλαπλασιασθῇ. Πρέπει νὰ ἡξεύρῃς τὸ μάζευμα τότε μόνον ἔχει ἀποτέλεσμα, ὅταν ὅλοι οἱ γείτονες ποῦ καλλιεργοῦν βαμπάκια κάμουν τὸ ἴδιο μὲ σέ.

2. Ἡ μελίγκα. Εἰς τῆς βαμπακιές ποῦ ἔχουν παρῇ ὄψιμα, καὶ κατὰ τὴν πρώτην τους ἀνάπτυξιν, ἔταν ὁ καιρὸς βοηθόση μὲ ζέστην καὶ υγρασίαν, μὲ ζουφόβρασιν, ἀναπτύσσεται καὶ πολλαπλασιάζεται πολὺ υγρήγορα ἡ μελίγκα ἢ μελιτοῦρα, ἐνυπόληπτον ἔντομον, ποῦ χτυπᾶ κυρώς τῆς ἄκρες ἀπὸ τὰ βλαστάρια καὶ ἀπομυζᾶ τοὺς χυμούς. Σπεῖρε ὅσον ἥμπορεῖς πρώτη μελίγκα καὶ συγνὰ θ' ἀποφύγῃς τὴν ἀρρώστειαν. "Αν πάλιν ἡ ἀρρώστεια φανῆ καὶ ἐπιμένῃ, δάντισε τὸ δειλινὸν μὲ καπνοῦ μιαν δύο ἥ καὶ τρεῖς φορὲς εἰς διαστήματα 5-6 ἥμερῶν τὸ ἔνα χέρι ἀπὸ τὸ ἄλλο. Καπνοζοῦμι ζήτησε ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Γεωπονικὸν Χημεῖον (Χασεκῆ) ἥ ἀπὸ τοὺς κ. κ. νομογεωπόνους τοῦ Κράτους ἥ ὅπὸ τὴν Γεωργικὴν Ἐταιρείαν.

3. Τὸ σιναπίδι. Ἡ ἀρρώστεια ποῦ τὴν λέγουν σιναπίδι δὲν ἔχει κόμμιαν σχέσιν μὲ τὸ σιναπίδι ποῦ ζημιώνει κάθε τόσον εἰς τῆς βροχερὲς χρονιές τὰ σιτάρια. Οφείλεται εἰς ἔνα ζωτικόν, πσῦ οἱ ἐπιστήμονες τὸ ὄνομάζουν ἄκαρι, καὶ πεῦ σκεπάζει τὰ φύλλα, καὶ ἀπομυζᾶ τοὺς χυμούς των. Μάζεψε ὅσα φύλλα ἔχουν χτυπηθῆ ἀπὸ τὴν ἀρρώστειαν καὶ κάψε τα ἀπὸ ἐνωρίς. "Αν τὸ κακὸν ἐπιμένει δάντισε μὲ καπνοζοῦμι, διπλας κάμνεις κοὶ διὰ τὴν μελίγκαν.

9. Μερικὰ νέα βαμπάκια.

1. Τὸ Αἰγυπτιακό. Τὸ Αἰγυπτιακὸ βαμπάκι θέλει κλῖμα θερμόν, ἀρκετὴν υγρασίαν εἰς τὸ ἔδαφος καὶ εἰς τὸν ἀέρα καὶ χωράφια πλούσια. Ἐδοκιμάσθη εἰς πολλὰ μέρη

τῆς Ἑλλάδος, ἐπέτυχεν δῆμος μόνον εἰς τὰ θερμότερα δύναμις π. χ. ἡ Λακωνία, ἡ Μεσσηνία κλπ. Εἰς τὴν Λακωνίαν, εἰς τὸν δῆμον Ἐλους, οἱ χωρικοὶ ἔμειναν τόσον εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὸ νέον αὐτὸν βαμπάκι ὥστε σιγὰ-σιγὰ τοῦ δίνουν κάθε χρόνον καὶ περισσότερην θέσιν ἀπὸ τὰ ἔγχωρια. Ἐκεῖ ἐργάζεται καὶ εἰδικὸν ἐργοστάσιον διὰ τὸν ἐκκοκισμὸν τῆς ἔξευγενισμένης αὐτῆς ποικιλίας.

Τὸ Αἰγυπτιακὸν βαμπάκι θέλει περισσότερην προσοχὴν εἰς ὅλες τῆς περιποιήσεις, σκαλίσματα, παράχωμα, βλαστολόγημα κλπ. Τότε δίνει πρᾶγμα πρώτης ποιότητος, μακρύκλωστο, ώσαν μετάξι, ἐφάμιλλο μ' ἐκεῖνο ποῦ παράγει ἡ Αἴγυπτος. Εἰς ψυχρὰ δῆμος μέρη, δύναμις ἡ Θεσσαλία, ἡ Κωπαΐς, κλπ. τὸ βαμπάκι αὐτό, τῆς περισσότερες χρονιές δὲν προκόβει καὶ αὐτὸς εἶναι δὲ λόγος ποῦ δὲν τὸ καλλιεργοῦν πλέον δσοι τὸ ἐδοκίμασαν εἰς τὴν Θεσσαλίαν, δύναμις εἰς τὰ Ζωγράφεια κτήματα.

2. Τὸ Ἀλφ-ἄντ-ἄλφ.

Ἐκεῖ εἰς τὰ Ζωγράφεια κτήματα τῆς Θεσσαλίας (Τρίκκαλα) ἐπροτίμησαν νὰ ἀντικαταστήσουν τὸ αἰγυπτιακὸν βαμπάκι, ποῦ εἰς σειρὰν ἐτῶν ἐκαλλιεργοῦσαν, μὲν ἐπίσης καλὸν βαμπάκι, Ἀλφ-άντ-ἄλφ. Τὸ βαμπάκι αὐτὸν κατορθώνει καὶ ὠριμάζει τὸν καρπόν του πρωτήτερα ἀπὸ τὸν Αἰγυπτιακό, ἡ ποιότητος του εἶναι πολὺ καλὴ καί, ὅταν καλλιεργεῖται καλά, δίνει ἴκανοποιητικὸν εἰσόδημα.

ΠΗΛ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙ.

“Οἱ διάφοροι τῶν γεωργικῶν μηχανῆμα, μικρὸν τὴ μετάλλῳ, σὰς χρειασθῆ ὅταν τὸ αὐτόν σας, τὸν κατνόν σας, τὸ βαρύβαρτο, τὸ δαποτα, τὸ τουφύλαια, κλπ.

Μικρὰ τὰ διπλέλαια καὶ τὴν επαφήνα σας.

Δικαία τὰ δένθρα,

Σινέ τὰ λαγανικά,

Δύο τὸ κρασί,

Δύο τὸ πυρτό,

Δύο τὰ μελισσαὶ καὶ δύο διπλαὶ βάλτοι,

Πάτη φρονιμακῶν σᾶς χρειασθῆ διὰ τὴν δρυώστειαν τῶν καλλιεργειῶν σας καὶ τὴν σύνωμην σας.

Πάτη τούτων σπόρους χρειασθῆτε, παρανοστοῦσις, τριψυλλοπόροις καὶ λ. τὴν κηρύχρουν μελισσοκούμια,

Ζητήσατε καὶ θὰ σᾶς προκατέβεστη γέωργος κέρδος τὴν Βασιλικὴν Γεωργικὴν Επαγγείλα.

Φοινικότεροι καὶ θάπτε τὴν Διαρκῆ γεωργικὴν έκθεσιν τῆς Επαγγείλας τὰ γεωργεῖα σας.

ΓΕΩΡΓΙ.

“Αὐτόλεστα καὶ μηδεμάστε δένθρα καπτοκρόδα καὶ καλλιεργεικά πολὺ εὐπέρια, ζητήσατε ἀλλο τὴν δεινόρροκοντικήν τῆς Σταυρού, εἰς τὸ Χαλάνδρι, καὶ εἰς τὸ Αἴγιον.

Δοκιμάσσετε τὰ γηγενὰ λιπάνεματα ἀροῦ ζητήσατε διπλύιας ἡπάτη τὴν Γεωργικὴν Επαγγείλα.

“Αὐτὸν τὴν οὐράνιον σάς ἔρουν ψωράν, γράψατε εἰς τὴν Γεωργικὴν Επαγγείλαν. Θα σᾶς τὰ πεζούλιαν πὲ ἔξουσια 40 ή 60 λεπτά καθε δένθρον.

ΓΕΩΡΓΙ.

Διὰ κάθε διπλορίαν αἱς γράψωμεν εἰς τὴν Β. Γεωργικὴν Επαγγείλαν. Αὕτη θὰ σᾶς θεδηγήσῃ, θὰ σᾶς συμβουλεύσῃ, θὰ σᾶς διευκολύνῃ καὶ θὰ σᾶς προμηθεύσῃ, δ.τ. Εγείτε ανάγκην.

B. Γεωργικὴ Επαγγείλα

όδ. Κανεωποτηρίου ἀριθ. 53

ΤΟ ΒΑΜΠΑΚΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

1	Tί είνε τὸ βαμπάκι	Σελίς 3
2	Ποικιλίες	» 5
3	Τι θέλει τὸ βαμπάκι διὰ νὰ προχωθῇ	» 6
4	Πόσον σπόρου, πότε και πῶς νὰ υπενθύμισε	» 7
5	Σκαλίσματα, παραγέμμα και φύλασσονόμημα	» 9
6	Τὰ λιτιδανά	» 12
7	Τὸ μάζευμα	» 13
8	Άρωστανες	» 16
9	Μερικὰ νέα βαμπάκια	» 17

*Από τὴν Βιβλιοθήκη τῆς Ρεπορτ Εργού Επιδημιολογίας Αθηνῶν.

- Αριθ. 1 Η ΠΑΤΑΓΑ ἢντο **Π. Παπαγιαννίδην** απόφοιτον τῆς Β.
Γεωργ. Επανοείας.
- 2 Η ΦΙΣΤΙΚΙΑ ἢντο **Α. Παπαδόπουλον**, αστρονόμον.
- 3 ΤΟ ΚΡΑΣΙ ἢντο **Π. Βαρδά**, οἰνοθύρον.
- 4 ΤΟ ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ ἢντο **Αντ. Μαζαρά**, γεωπόνοι.
- 5 ΤΟ ΤΡΙΦΥΛΛΙ ἢντο **Π. Παπαγιαννίδην**.
- 6 ΜΕΤΡΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΠΑΡΚΕΥΑΝ ἢντο **Π. Γερμανίδην**.
- 7 Ο ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΚΑΪΝΟΣ ἢντο **Ζαΐνη Χαροκόπειον**
νομογενεῖον.
- 8 ΠΩΣ ΝΑ ΗΡΟΦΥΑ ΑΣΣΗΣ ΤΑ ΖΩΑ ΣΟΥ ΔΙΟΣΤΑΞ
ΚΟΔΛΙΤΙΚΑΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ἢντο **Γ. Ι. Λαζαρίδην**.
- 9 ΟΔΗΓΙΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΤΙΚΗ ΤΣΕΔΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΣ ἢντο τοῦ Δορού "Δικτύων Μεραρχίας",
διεκδικού τοῦ Βιο. Σταθητοῦ τῆς Γεωργ. Επιτρο-
λούντος τῆς Φιλορευτίας.
- 10 Η ΚΟΤΤΑ ἢντο **Η. Λευτέρην**, παρατοσφόν.
- 11 Η ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΟΣΣΕ ΤΩΝ ΤΣΙΦΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ Η
ΔΙΑΝΟΜΗ ΑΥΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗ-
ΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΚΤΗΜΑΝΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΣ
ἢντο **Β. Γ. Γερμανίδην**.